Mashhad University of Medical Sciences

Horizon of Medical Education Development

http://hmed.mums.ac.ir

Mashhad Center for Studies and Development of Medical Sciences Education

The Attitude towards Addiction based on the Sense of Coherence; with the Mediating Role of Family Adaptability

Seyfolah Aghajani(PhD) [1], **Arefe Mohamadnezhad Devin(PhD Student)** [1], **Sajjad Ghobadzade(PhD)** [2], **Ali Beheshti Motlagh (PhD Student)** [1]

1. Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.
2. Department of Education for Exceptional Children, Faculty of Psychology, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

ARTICLE INFO

Article type
Research article

Article history
Received: 2024.02.26
Accepted: 2024.06.05

Keywords
Addiction,
Coherence,
Family Adaptability.

10.22038/hmed.2024.78339.1340

ABSTRACT

Introduction: Drug addiction is a widespread and global challenge that has profound effects on societies and individuals. Various factors can influence the spread of drug addiction. Therefore, this research aims to investigate the attitude towards addiction based on the sense of coherence; considering the mediating role of family adaptability.

Materials & Methods: The method of this research was cross-sectional. The population of this research was all undergraduate students of Mohaghegh Ardabili University (Ardabil, Iran) in the academic year 2022-2023 of whom 200 students were selected using convenient sampling. The tools of this research included Antonovsky's sense of connectedness questionnaire, Karimi's drug attitude questionnaire, and Elveson's FACES-III family adaptability and solidarity questionnaire. Structural equation modeling was used to analyze the data.

Results: The results showed that there is a negative and significant relationship between the positive attitude towards addiction and the sense of connection and adaptability of the family at 99% confidence level. The effect size between the positive attitude towards addiction and the feeling of connectedness with the mediating role of adaptability is 0.306 with a standard deviation of 0.216 and the effect size between the negative attitude towards addiction and the mediating role of family adaptability is 0.309 with a standard deviation of 0.193.

Conclusion: Family adaptability can play an important role as a mediator in this relationship. By increasing the adaptability of the family, there is a sense of connection and a closer connection in the family, and this can help protect individuals from drug use.

Cite this paper as:
Aghajani S, Mohamadnezhad Devin A, Ghobadzade S, Beheshti Motlagh A. The Attitude towards Addiction based on the Sense of Coherence; with the Mediating Role of Family Adaptability. Horizon of Medical Education Development. 2024;15(4):59-70

* Corresponding author: Seyfolah Aghajani

Email: sf_aghajani@uma.ac.ir

Address: Ardabil, University Street, University of Mohaghegh Ardabili, Faculty of Educational and Sciences and Psychology

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License

مجله افق توسعه آموزش علوم پزشکی

http://hmed.mums.ac.ir

نگرش به اعتیاد بر اساس احساس پیوستگی؛ با نقش میانجی انطباق‌پذیری خانواده

سیف اله آقاجانی(PhD) [1*]، عارفه محمدنژاد دوین(PhD Student) [1]، سجاد قباد زاده(PhD) [2]، علی بهشتی مطلق (PhD Student) [1]

۱. گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۲. گروه آموزش کودکان استثنائی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

مشخصات مقاله

نو ع مقاله

مقاله پژوهشی

پیشینه پژوهش

تاریخ دریافت:۱۴۰۲/۱۲/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۱۶

کلمات کلیدی

اعتیاد،

پیوستگی،

سازگاری خانواده.

چکیده

مقدمه: اعتیاد به مواد مخدر یک چالش گسترده و جهانی است که تأثیرات عمیقی بر جوامع و افراد دارد. عوامل مختلفی می‌تواند در گسترش اعتیاد به مواد تاثیرگذار باشد. بنابراین این پژوهش با هدف بررسی نگرش به اعتیاد بر اساس احساس پیوستگی؛ با نقش میانجی انطباق‌پذیری خانواده انجام شد.

روش کار: روش این پژوهش مقطعی بود. جامعه این پژوهش تمام دانشجویان کارشناسی دانشگاه محقق اردبیلی(اردبیل، ایران) در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود که تعداد ۲۰۰ دانشجو با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای این پژوهش شامل پرسشنامه احساس پیوستگی آنتونوسکی، پرسشنامه نگرش به مواد مخدر کریمی و پرسشنامه انطباق‌پذیری و همبستگی خانواده FACES-III الوسون بود. به منظور تجزیه وتحلیل داده‌ها از مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد.

نتایج: نتایج نشان داد بین نگرش مثبت به اعتیاد با احساس پیوستگی و انطباق پذیری خانواده در سطح ۹۹ درصد ارتباط منفی و معنی‌دار برقرار است. شدت اثر بین نگرش مثبت به اعتیاد با احساس پیوستگی با نقش میانجی انطباق پذیری ۰/۳۰۶ با انحراف استاندارد ۰/۲۱۶ و شدت اثر بین نگرش منفی به اعتیاد با نقش میانجی انطباق پذیری خانواده ۰/۳۰۹ با انحراف استاندارد ۰/۱۹۳ می‌باشد.

نتیجه گیری: انطباق پذیری خانواده می‌تواند نقش مهمی به عنوان میانجی در این رابطه ایفا کند. با افزایش انطباق پذیری خانواده، حس پیوستگی و ارتباط نزدیکتری در خانواده به وجود می‌آید و این می‌تواند به محافظت از افراد در برابر مصرف مواد مخدر کمک کند.

10.22038/hmed.2024.78339.1340

نحوه ارجاع به‌این مقاله

Aghajani S, Mohamadnezhad Devin A, Ghobadzade S, Beheshti Motlagh A. The Attitude towards Addiction based on the Sense of Coherence; with the Mediating Role of Family Adaptability. Horizon of Medical Education Development. 2024;15(4):59-70

*نویسنده مسئول: سیف اله آقاجانی

ایمیل: sf_aghajani@uma.ac.ir

آدرس:اردبیل، خیابان دانشگاه، دانشگاه محقق اردبیلی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License

پرسشنامه استاندارد احساس پیوستگی آنتونوسکی (۱۹۸۷)

۱- آیا در ارتباط با مردم احساس می کنید شما را درک نمی کنند؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

هرگز همیشه

۲-در کذشته وقتی مجبور بودید کاری را انجام دهید که بستگی به همکاری دیگران داشت آیا این احساس را داشتید که:

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

مطمئنا این کار انجام نمی شد. مطمئنا این کار انجام می شد.

۳-در ارتباط با افراد در زندگی روزمره و دوستان نزدیک خود چه احساسی دارید ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

شما احساس می کنید که انها غریبه هستند/ شما آن‌ها را کاملا می شناسید/

۴- آیا شما نسبت به حوادثی که در اطرافتان رخ می هد بی توجهید؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

هرگز اغلب

۵- آیا در گذشته این احساس را داشتید افرادی را که می شناسید رفتارشان شما را گیج و متحیر کرده است ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

هیچ وقت اتفاق نمی افتد. همیشه اتفاق می افتد.

۶- آیا این احساس را دارید که افرادی را که به انها اعتماد دارید شما را ناامید کرده است ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

هرگز اتفاق نمی افتد. همیشه اتفاق می افتد.

۷- زندگی هست :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پر از هیجان کاملا عادی

۸- تا الان شما در زندگی :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

هیچ هدفی نداشته اید اهداف مشخصی داشته اید

۹-آیا احساس می کنید که با شما با بی انصافی رفتار می شود؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

اغلب بندرت یا هرگز

۱۰- در ده سال گذشته زندگی شما :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پر بوده از تفاوت هایی که شما نمی دانستید اتفاق می افتد/ کاملا مشخص و یکنواخت

۱۱- بیشتر کار هایی که شما در اینده انجام خواهید داد ممکن است :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

کاملا هیجان انگیز باشد کاملا خسته کننده باشد.

۱۲-آیا احساس می کنید در یک موقعیت بلاتکلیف هستید ونمی دانید چه کار کنید ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

اکثرا بندرت یا هرگز

۱۳- کدام مورد می تواند تعبیر شما از زندگی را بهتر توصیف کند ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

می توان یک راه حل برای مشکلات پیدا کرد. هیچ راه حلی برای مشکلات وجود ندارد.

۱۴- وقتی شما در مورد زندگیتان فکر می کنید اغلب احساس می کنید :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

چقدر خوبه که همه چیز رو به راهه با خودتان می گویید که چرا زنده ام

۱۵-وقتی با مشکلی روبرو می شوید انتخاب راه حل چگونه است ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

کاملا گیج کننده وسخت است که راه حل پیدا کنی همیشه کاملا مشخصه

۱۶-انجام کار های روزمره هست :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پر از احساس رضایت مندی و شادی خسته کننده و کسل کننده است

۱۷- زندگی شما در اینده خواهد بود :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پراز تغییر وتحول که در اینده اتفاق خواهد افتاد بدون اینکه تصورش را کنی کاملا یکنواخت و مشخص است

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

۱۸-وقتی یک تجربه بدی در گذشته برای شما اتفاق افتاده است تمایل شما این طور بوده که:

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

در مورد آن خود خوری می کنید. می‌گویید اتفاق افتاده ومن باید زندگی کنم و در مورد آن فکر نکنم.

۱۹-آیا شما احساسات و عقاید اشفته و در هم ریخته ای دارید ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

اغلب بندرت یا هرگز

۲۰-وقتی کاری را انجام می دهید که احساس خوبی به شما دست می دهد :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

این مطمئنا احساس خوبی به شما می دهد چیزی اتفاق می افتد که باعث می شود این احساس خوب از بین برود.

۲۱-آیا برای شما اتفاق افتاده که احساسات درونی در شما باشد وآن را احساس نکنید ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

اغلب بندرت یا هرگز

۲۲- آیا فکر می کنید که افرادی وجود دارند که در آینده شما می توانید به انها اعتماد کنی ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

شما مطمئن هستید که وجود خواهند داشت شما شک دارید که وجود داشته باشد

۲۳-شما پیش بینی می کنید که زندگی شما در اینده خواهد بود :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

کاملا بدون هدف ومعنی پر از هدف وبا معنی

۲۴- آیا این اتفاق برای شما افتاده است که واقعا نمی دانید که چه اتفاقی برای شما افتاده است ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

اغلب بندرت یا هرگز

۲۵-بسیاری از مردم حتی انها که شخصیت قوی دارند بعضی مواقع احساس می کنند که غمگین و بازنده اند احساس شما در گذشته در این زمینه چه بوده است ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

هرگز اغلب

۲۶- وقتی چیزی براتون اتفاق می افتد شما نتیجه رو این طور بررسی می کنید که:

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

یا آن را خیلی بزرگ یا خیلی کم اهمیت جلوه می دهید آن را عادی می پندارید

۲۷-وقتی در زندگیتان با مشکلات روبرو می شوید شما احساس می کنید که :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

همیشه موفق می شوید که بر مشکلات غلبه کنید شما در مقابله با ان با مشکل روبرو خواهید شد

۲۸-آیااحساس می کنید مسایل روزمره شما بی معنی هستند :

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

اغلب هرگز یا اصلا

۲۹- آیااحساس می کنید چیز هایی که اطرافتون می گذره تحت کنترل شما نیستند ؟

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

اغلب بندرت یا اصلا

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

مقیاس انطباق پذیری و همبستگی خانواده – FACES III

در مورد وضع خانوادهٔ شما در حال حاضر با استفاده از مقیاس زیر پاسخ دهید.

تقریباً هرگز چند وقت یکبار گاهی اکثرا تقریباً همیشه

۱. اعضای خانواده از یکدیگر کمک می‌گیرند.
۲.از پیشنهادات فرزندان برای حل مشکلات استفاده می‌شود.
۳. ما دوستان یکدیگر را تایید می‌کنیم.
۴.بچه های خانواده دربارهٔ انضباط خود نظر می‌دهند.
۵. ما دوست داریم کارهای خانه را به اتفاق اعضای خانوادهٔ خود انجام دهیم.
۶. در خانوادهٔ ما رهبری را افراد مختلفی انجام می‌دهند.
۷. اعضای خانوادهٔ ما نسبت به یکدیگر بیش از افراد خارج از خانواده احساس نزدیکی می‌کنند.
۸. خانوادهٔ ما نحوهٔ انجام شدن تکالیف خانوادگی را تغییر می‌دهد.
۹. اعضای خانوادهٔ ما مایلند اوقات فراغت خود را با هم بگذرانند..
۱۰. در خانواهٔ ما، والدین و فرزندان دربارهٔ استفاده از تنبیه با هم گفتگو می‌کنند.
۱۱. اعضای خانوادهٔ ما احساس نزدیکی زیادی به یکدیگر می‌کنند.
۱۲. در خانوادهٔ ما تصمیم گیری با فرزندان است.
۱۳. وقتی اعضای خانوادهٔ ما برای انجام کاری جمع می‌شوند، همه مشارکت می‌کنند.
۱۴. در خانوادهٔ ما مقررات تغییر می‌کند.
۱۵. برای ما ، یافتن فعالیت خانوادگی مشترک آسان است.
۱۶. مسئولیت خانهٔ ما دست به دست می‌گردد.
۱۷. اعضای خانوادهٔ ما برای تصمیم گیریهای خود با سایر اعضا مشورت می‌کنند.
۱۸. مشخص کردن رهبر خانوادهٔ ما دشوار است.
۱۹. برای ما «با هم بودن» اعضای خانواده بسیار مهم است.
۲۰. مشکل می‌توان گفت هر یک از کارهای خانهٔ ما را چه کسی انجام می‌دهد.

تا چه میزان آرزو دارید خانواده تان این طور باشد:

تقریباً هرگز چند وقت یکبار گاهی اکثرا تقریباً همیشه

۲۱.اعضای خانواده از یکدیگر کمک بگیریم.
۲۲. از پیشنهادات فرزندان برای حل مشکلات استفاده شود.
۲۳. دوستان یکدیگر را تایید کنیم.
۲۴ . بچه های خانواده دربارهٔ انضباط خود نظر بدهند.
۲۵. دوست داشته باشیم کارها را به اتفاق اعضای خانواده انجام دهیم.
۲۶. در خانوادهٔ ما رهبری را افراد مختلفی انجام دهند.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

۲۷. اعضای خانواده نسبت به یکدیگر بیش از افراد خارج از خانواده احساس نزدیکی کنند
۲۸. خانوادهٔ ما نحوهٔ انجام یافتن تکالیف خانوادگی را تغییر دهد.
۲۹. اعضای خانواده مایل باشند اوقات فراغت خود را با هم بگذرانند
۳۰. والد(ین) و فرزندان دربارهٔ استفاده از تنبیه با هم گفتگو کنند .
۳۱. اعضای خانواده احساس نزدیکی زیادی یه یکدیگر داشته باشند .
۳۲. در خانوادهٔ ما تصمیم گیری با فرزندان باشد .
۳۳. وقتی اعضای خانوادهٔ ما برای انجام کاری جمع می شوند ،همه مشارکت کنند .
۳۴. در خانوادهٔ ما مقررات تغییر کند.
۳۵. برایمان یافتن فعالیت خانوادگی مشترک آسان باشد.
۳۶ . مسئولیت های خانهٔ ما دست به دست بگردد.
۳۷. اعضای خانواده برای تصمیم گیری خود با سایر اعضا مشورت کنند.
۳۸. می دانستیم چه کسی رهبر خانوادهٔ ماست.
۳۹. (با هم بودن) اعضای خانواده بسیار مهم باشد.
۴۰. می توانستیم بگوییم هر یک از کارها ی خانه را چه کسی انجام می دهد

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

پرسشنامه نگرش به مواد مخدر

طیف پاسخ: کاملا موافقم موافقم نظری ندارم مخالفم کاملا مخالفم

۱ پرداختن به اعتیاد نقوص و ضعف انسان را بیشتر آشکار میسازد.
۲ کشیدن مواد مخدر در شرایط سختی و استرل تا حدودی موجه است.
۳ اعتیاد نشان دهنده ی ناتوانی انسان در برابر خواسته هایش است.
۴ برای سرگرمی اشکالی ندارد که گاهی مادهی مخدری را مصرف نمود.
۵ اعتیاد مقام و منزلت می آورد.
۶ اعتیاد به احسال مسئولیت فرد در زندگی لطمه میزند.
۷ استفاده از مواد مخدر به یکبار تجربه کردن میارزد.
۸ بهتر است بگویم یک معتاد بی اراده است.
۹ مواد مخدر توجه ما را افزایش می دهد.
۱۰ اگر دوستم متوجه شود که من مواد مخدر مصرف می کنم رابطه اش را با من قطع می کند.
۱۱ بهتر است حمل مواد مخدر محدود نباشد.
۱۲ اعتیاد نشان دهنده ی این است که فرد معتاد از سطح اجتماعی بالایی برخوردار است.
۱۳ آدم معتاد برای به دست آوردن مواد حاضر است دست به هر کاری بزند.
۱۴ تریاک یک مادهی مسکن بوده و اعتیادآور نیست.
۱۵ بدم نمی آید در یک مهمانی که مواد مصرف می کنند حضور یابم.
۱۶ حمل و نقل و توزیع مواد مخدر یک کار غیرقانونی است.
۱۷ آنهایی که به استقلال فکری رسیده اند به اعتیاد روی می آورند.
۱۸ مواد مخدر خستگی را از تن به دور میکند.
۱۹ برای من قابل درک نیست که چرا دولت با تولیدکنندگان مواد مخدر مبارزه می کند.
۲۰ مواد مخدر می تواند درک ما را از مسائل افزایش دهد.
۲۱ استفاده از مواد مخدر موجب تقویت عضلات بدن می شود.
۲۲ اعتیاد وسیله ی خوبی برای فراموشی مشکلات است.
۲۳ اعتیاد نشان دهنده ی ضعف فرد معتاد است.
۲۴ معتاد نیز یک انسان است و دولت باید از آنان حمایت کند.
۲۵ در مجالس گاهی برای سرگرمی بهتر است استفاده از مواد را به دیگران توصیه نماییم.
۲۶ استفاده از مواد مخدر آرامش بخش است.
۲۷ در مسئله اعتیاد فقط خود معتاد گرفتار آن است و دیگران آسیبی نمی بینند.
۲۸ سعی می کنم از فرد معتاد دوری کنم.
۲۹ هر موقع تحت شرایط ناراحت کننده قرار گرفتید بهتر است مواد مخدر مصرف نمایید.
۳۰ آدم معتاد هیچ جایگاهی در جامعه ندارد.
۳۱ به نظر من معتاد قدرت تصمیم گیری ندارد.
۳۲ خطر یکبار مصرف مواد مخدر مثل خطر استعمال آن در طول زندگی است.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

۳۳ به نظر من فرد معتاد هدف مشخصی برای زندگی ندارد.

۳۴ کسی که به مصرف مواد مخدر روی می آورد دیگر قادر به ادامه ی تحصیل نخواهد شد.

۳۵ به نظر من پرداختن به مواد مخدر به صورت تفننی اشکالی ندارد.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License